

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(VI. seja dne 25. septembra 1882.)

Poslancu g. Pfeiferju dovoli se odpust za osem dni, isto tako tudi poslancu g. Dreotu. Deželna vlada naznanja z dopisom, da ne more dati izjave, kakeršne zahteva deželni zbor, da bi morala biti vsa dela deželno-zemljišne odveze dovršena uže do l. 1884, a da bode vlada delala na to, da se kar le mogoče hitro izvrše vsa zemljišno-odvezna dela. Da bi pa vlada, ako se to ne zgodi, jamčila, da po preteku l. 1884 ona plača vse za odvezna dela izdane uradniške in komisijonalne stroške, tega ne prevzame, kajti po pogodbi, katero je sklenila kranjska dežela z vlado, je zavezan deželni zaklad, do konca l. 1885 plačevati vse omenjane stroške. Deželni zbor vzame pismo deželne vlade na znanje.

Petijski odsek poroča po g. Lašanu o prošnji občinskega zastopa mesta Radovljice, da bi deželni zbor podpiral peticijo do vlade, naj se napravi blizu Radovljice mala postaja (Haltestelle). Prošnja se podpira s tem, da bi erarju ne trebalo plačevati za prevažanje pošte v Lesce vsako leto najmenj 700 gl., da bi potem, ker je v Radovljici mnogo uradov, veliko ljudi rabilo železnico, kateri se na kôlih tja vozijo, ker si nečejo posebej voza najemati v Lescah, da se peljejo v Radovljico. Državi, katera ima sedaj Rudolfovo železnico v oskrbi, bi ne naraslo nič stroškov, kajti poslopje za malo postajo in dovozno cesto obveže se na svoje stroške zgraditi mestni zastop radovljiški, država pa bi imela po mnogih potovalcih precej dobička. Zatorej priporoča poročevalec, da se izroči prošnja c. kr. vladi z najgorkejšim priporočilom, da se na njo ozira.

Deželni glavar grof Thurn odločno podpira prošnjo in reče, da je Radovljica ne le shodišče vseh v tem okraji živečih, kateri imajo jako mnogo posla pri raznih uradih, ki so nastanjeni v Radovljici, nego tudi tujci se prav radi in pogosto oglašajo v tem mestu. Kar se tiče tehničnih ovir, niso tako ogromne, kakor jih je slikalo prejšnje vodstvo Rudolfove železnice. Na mnogih krajih so železnice ustanovile male štacije, kjer je tir še dosti bolj navzdol, nego pri Radovljici, na primer pri Malborgethu. Prošnja nij bila vslišana samo zaradi tega ne, ker prejšnje uplívne osebe vodstva Rudolfove železnice niso hotele ničesa o njej slišati. A zdaj so okolščine vse druge in mnogo je upanja, da vlada, katera sedaj oskrbuje to železnico, usliši opravičeno prošnjo mesta Radovljice. Sploh pa, pravi deželni glavar, je jako obžalovati, da se uže takrat, ko se je železnica zidala, nij oziralo na mesto Radovljico. *)

Deželni predsednik g. Winkler izjavi, da bode vlada to prošnjo, katera bode, ako se usliši, vsemu okraju na korist, gorko podpirala. (Dobro! Dobro!)

Potem se predlog peticijskega odseka jednoglasno sprejme.

Zdajci nastopi glasoviti vitez Vesteneck pr-

*) Dr. Toman je imel uže od Rudolfove železnice zagotovilo, da se napravi v Radovljici mala postaja (Haltestelle). A Radovljčani so rekli, če ne dobimo popolne štacije, ne trebamo niti male. Tako niso dobili ničesar. Zdaj je treba moledovati za stvar, ki se je prej ponujala.

Op. poročevalca.

vikrat kot poročevalec finančnega odseka. Narodni poslanci, izimši gg. Kluna in Detelo, ostavijo zbor, ki je vsled te nepaznosti ostal jedva sklepčen. Prošnja občine Unec za subvencijo pri napravi vodnjaka se zavrne; za revne učence podkovske šole v Ljubljani se dovolijo tri ustanove po 60 gld.; prošnja občin Stražišče, sv. Jošt in Ovsišje za podporo vsled poškodovanja po toči, izroči se deželnemu odboru, da izve bolj natančno škodo in potem iz zato dovoljenih novcev odloči primerno podporo.

Poslanec Detela podpira prošnjo teh občin. Govornik opomni, da so bile nekatere občine uže zaporedoma več let po toči poškodovane, tako v Javorji in Zabukovem uže dve leti zaporedoma, v Besnici pa celo štirikrat po vrsti. Kmetovalec, ki se vse leto trudi, je v največji zadregi, posebno pa oni, ki mora jemati denar na posodo, da kupi seme. Ti kmetovalci opravljajo pač več ko Sisifovo delo. Vredni so hitre pomoči, zato nasvetuje g. Detela, da se naroči deželnemu odboru, naj občinam, ki so uže več let po toči poškodovane, kakor najbolj hitro mogoče pomaga iz od deželnega zbora dovoljene svote za elementarne škode in kolikor možno v obilnej meri. Ta predlog sprejme tudi poročevalec finančnega odseka in se isti jednoglasno odobri.

Zaradi subvencije za stavbo mostu čez Ljubljano v Zgornjem Kašlju se naroči deželnemu odboru, da natanko poizve, kdo je zavezan vzdrževati ta most. Kadar se predloži natančen proračun, naj se podpira poprava mostu s tretjino zneska, ki ne sme presegati 300 gld.

Prošnja društva rudarskih akademikov v Ljubnem za podporo se odvrne; dijaškemu podpornemu društvu v Novem Mestu dovoli se 200 gld.; Franu Šumiju za izdavanje „Archiva“ 200 gld.; podpornemu društvu na kočevske spodnje gimnaziji 150 gl.; društvu „Asylverein“ na dunajskem vseučilišči 30 gl.; „Glasbenej Matici“ v Ljubljani 100 gld.; občini Žirскеj za podporo čipkarnice 80 gld.; mestnej občini Kamniškej kot podporo za preložitve klanca 500 gld., akoravno poročevalec vitez Vesteneck graja mestni odbor kamniški, češ, da je pri tej stavbi ravnal jako neprevidno, da nij gledal na to, da se ne bi prvotni stroški podvojili in je premalo zahteval od okrajnega cestnega odbora, kajti ves okraj ima korist od preložitve ceste, ne samo mesto Kamnik. Prošnja občine Ihanske za uravnavo Bistrice izroči se deželnemu odboru v konečno rešitev, potem, ko je tam možno po vodi prouzročeno škodo natanko preiskal. Prošnja občine Sodražice za podporo pri gradnji poslopja za shrambo gasilnega orodja izroči se tudi deželnemu odboru v konečno rešitev.

Poročilo finančnega odseka svetuje, zaradi deželnega doneska za stavbe v obrambo Savskih bregov pri sv. Jakobu in pri Beričevem, naj se vsa stvar izroči deželnemu odboru, da jo natanko preišče in potem odloči primeren donesek. Baron Taufferer poroča v imenu finančnega odseka zaradi aktivnih zastankov 3300 gld. deželnega zaklada v zadnji ceste Hajka-Dobliče v okraji črnomaljskem, in nasvetuje, ker bode iz okrajno-cestnega zaklada še letos treba plačati donesek za most čez Kolpo, naj se predlogi, kako in kdaj se povrne ta svota, stavijo

še le v prihodnjem deželnem zboru. Prošnja občine Kresnice za uvrstitev ceste od Slapnic do Litije mej okrajne ceste izroči se deželnemu odboru v konečno rešitev.

Potem sklene se javna seja in začne tajna, katera traja nekaj nad jedno uro. V tej seji se je obravnavalo, kako dobiti od g. deželnega poslanca Hočvarja, kot bivšega najemnika užitninskega davka na Kranjskem, deželne doklade v znesku 60.000 gld., katerih blagi rodoljub, revnej kranjske deželi plačati neče, kajti kakor smo izvedeli, ponuja za 60.000 gld. celih 6000 gld.! Zbor sklene, da se deželnemu odboru naroči, naj se ako možno pogodi z dobrega.

O potrebi narodnih meščanskih šol na Kranjskem.

(Dalje.)

Toda pustimo občne ljudske šole in govorimo o meščanskih, in sicer o samostojnih trirazrednih meščanskih šolah. Kakšne so te učilnice? Te so nekako to, kar so bile nekdanje spodnje realke s tremi razredi. Zakaj je pa treba taci učilnic? Učencu ali učenki po mestih in trgih je treba po našej postavi osem let v šolo hoditi; za osem let šolskega obiskovanja je pa treba brihtnemu in pridnemu otroku tudi osem razredov, t. j. osemrazredne šole. Najviše organizovane ljudske šole na Kranjskem pa imajo le 4 razrede, samo v Ljubljani in Idriji so tudi petrazrednice. Deček torej, kateri se nij namenil obiskovati srednjih učilnic, posedati mora v ljudske šoli 2 ali 3 leta v enem razredu, da zadosti postavi zastran osemletne šolske dolžnosti. S tem pa trpi kolikor toliko njegovo izobraženje. V splošnej ljudske šoli, bodi si tri- ali petrazrednej, pridobi si namreč deček (deklica) za življenje najpotrebnejših naukov, pridobi si namreč toliko vednosti in ročnosti, kolikor se mora dan danes od siehernega človeka zahtevati, bodi si od kmeta, od rokodelca ali od navadnega delavca. Splošne ljudske šole pač služijo v izobraženje splošnega naroda, brez obzira na prihodnji poklic posameznega otroka. Za učeni stan ljudske šole niso, za te pripravljajo srednje šole, s katerimi smo na Kranjskem še dovolj preskrbljeni. Imamo torej učilnice za ljudstvo sploh, in učilnice za učeni stan, za inteligenco našo. Za tako zvani srednji stan, za bistre meščane, za dobre napredovalne obrtnike in rokodelske mojstre, za spekulativne trgovce, za napredujoče kmetovalce pa nam pravih šol pomanjkuje. Kdor si namreč takov stan izbrati hoče in se v njem dobro počutiti, zanj ne zadostuje navadna ljudska šola, a v srednje šole hoditi mu tudi prav ne kaže, kajti s 14. ali 15. letom mu je stopiti v praktično življenje. Za take učence je po osvedočenji praktičnih šolnikov in v najnovejšem času tudi po sprevidenji vladnih šolnikov najboljša učilnica — meščanska šola, v katero stopi po dovršenih 5 ali 4 razredih ljudske šole. V meščanske šole nadaljujejo se namreč nauki ljudske šole z vednim ozirom na praktično življenje. Ondi se vadi učenec poleg navadnih naukov recimo spisja, računstva, risanja, pri-

rodoznanstva z ozirom na potrebe pri trgovini, rokodelstvu itd. Zlasti pa sedanja vlada terja, da dobé meščanske šole vedno praktičneje lice. V šolskeji noveli, predloženej gospodski zbornici, poudarjajo se meščanske šole z veliko večjo doslednostjo in pazljivostjo, nego kedaj poprej, in ondi se izrečno želi, da se imajo meščanske šole po mestih ozirati na obrtnijo, po kmetih pa na kmetijstvo. In prav ima ministerstvo, da skrbi za izobraženje srednjega stanu, za meščanstvo; kajti ta je, kakor nas uči zgodovina, sezidal vsa mesta v srednji Evropi, in ta je poleg kmeta najzanesljivejši steber državi; dočim dela preobila inteligenca vladi večkrat preglavico, ne manj pa tudi neizobražena ljudska masa.

Od meščanskih šol, katere bi se v bodoče po Slovenskem osnovala, moramo pa Slovenci, ki jih bomo vzdržavali, po pravici terjati, da bodo narodne, slovenske, ne pa skoro čisto nemške, kakoršni sta do zdaj obstoječi meščanski šoli v Celji in v Krškem. V Celji je velika večina meščanskih učencev slovenske narodnosti, a poučni jezik je vender le nemški, kajti tako ukazuje štajerski deželni odbor, kateri šolo vzdržuje. Slovenščina v Celji na meščanski šoli še za vse učence obligaten predmet nij, ampak samo za Slovence in za tiste Nemce, katerih starši so tako pametni, da terjajo odločno učenje tega na Spodnjem Štajerskem prepotrebneje jezika. V Krškem je šola tudi le nemška, ker je dotičnej želji gosp. Hočevarja, ki je šolo sezidal in okraju podaril, kranjski deželni šolski svet kaj rad ustregel, da si jedino le slovenska mladina šolo obiskuje. Slovenščina je sicer obligaten predmet za vse učence, a v šolo jo je upeljal ravnatelj sam, ne pričakujoč v tej zadevi kakovega ukaza od šolskih gospodk.

Zakaj je pa treba, da imajo zlasti meščanske šole naroden značaj? Prvič se opirajo na slovenske ljudske šole, katerih nauke kaže z ozirom na praktično življenje nadaljevati v tistem jeziku, v katerem se je v ljudski šoli pričelo. Drugič je pa sveta dolžnost slovenskih domoljubov, da skrbijo za to, da se slovenščina in to lepe slovenščine poprimejo enkrat tudi naš srednji stan, naši rokodelski mojstri, trgovci, kramarji, krčmarji itd., kajti lepo slovenščino čujemo le pri omikanem, učenem Slovenci ali pa pri — priprostem kmetu; najbolj spakedrano in z nemščino pomešano slovenščino pa čuješ iz sladkih ust našega lepega spola in pa od naših rokodelcev. Poslednji imajo zlasti za vsa svoja orodja, za vse posamezne dele svojih izdelkov, za vse svoje opravke le nemške izraze. To je pa mogoče odpraviti, če ne skozi in skozi vsaj nekoliko po šolah, v katerih se pripovedujejo dobri domači izrazi za take reči, kajti ravno v meščanskih šolah se pri fiziki in kemiji, zlasti pa pri risanju imenuje in risa obilo orodja in rokodelskih tvorov.

Po tem splošnem uvodu, s katerim bi rad prepričal merodajne slovenske domoljube o namenu in koristi meščanskih šol, pokazal bi rad, kje na Kranjskem se kaže zdaj potreba meščanskih šol in kje bi se dale z malimi stroški ustanoviti.

1. V Ljubljani je treba deške in dekliške.

2. V Idriji pa samo deške meščanske šole, pa skoraj nikjer drugod na Kranjskem ne.

Zakaj je treba v Ljubljani deške šole te vrste? Glavno mesto naše dežele šteje morebiti kakih 1300—1400 dečkov, katerim je dolžnost v šolo hoditi. Od teh počuti morebiti le kakih 200 veselje hoditi v srednje šole in najmanj 1000 dečkov je, kateri se morajo zadovoljiti s I. ali z II. petrazredno ljudsko šolo. Vri deček pa dovrši v petih letih 5 razredov, a da zadosti postavi, sedeti mu je v viših razredih po več let. Da tej nepriliki nekoliko v okom pride, razdelilo je vodstvo II. petrazredne šole v Ljubljani, kakor kaže njeno letno poročilo, pametno 4. razred svoje učilnice v dva ločena oddelka in 5. razred v 2 združena oddelka. Veliko število te prenapolnene šole (625), kjer ima vsak razred navadno okoli 70, 80 in 90 učencev, pa kaže, da so tudi višji razredi in oddelki (88, 45, 34, 37,) tako mnogobrojni, da učenci 4. in 5. razreda jedne jedine ljubljanske šole zadostujejo za jedno trirazredno meščansko šolo. Torej veliko šte-

vilo dečkov v Ljubljani je jeden razlog k takeji šoli; drug uzrok temu je korist, katero bi imela obrtnija, kupčija in narodno izobraževanje sploh. Slovenci moramo malo tudi sosede in druga glavna mesta posnemati. Le pogledimo: Vsako glavno mesto v Avstriji ima vsaj jedno meščansko šolo, Gradec ima celo 4, Celovec 2, na Primorskem so 3 in na Hrvaškem je kakih 10 meščanskih (gradjanskih) šol. — Ali bi pa bili stroški za tako šolo v Ljubljani veliki? Ali je treba morda novega poslopja, novih razredov za tako učilnico? Niti jedno niti drugo. Šolsko poslopje ob Cojzovem grabnu ima dovolj prostora tudi za meščansko šolo, kajti ako se poslednja ustanovi, opustita se najmanj 2 paralelna razreda te ljudske šole, in namestu pomožnih učiteljskih močij nastavi se izpitani meščanski učitelji. Ugovarjati se sicer utegne, da 7 ali 8 razredna ljudska šola je isto, kar je meščanska šola. V obče je to res. Toda meščanski učitelji, kateri so dostali strožje in večje ipite, so vsled tega in pa zavoljo te okoliščine, da so zlasti v svojih strokovnih predmetih temeljito izobraženi, veliko sposobnejši večje dečke boljše izuriti za praktično življenje. Na Kranjskem sicer manjka izpitanih kandidatov za meščanske šole, ker tudi teh učilnic na Kranjskem nij bilo. Ako se bodo pa take učilnice osnovala, spodbujalo bode to tudi naše slovenske učitelje, da se še nekoliko boljše za izkušnje pripravijo.

Večji stroški, ki bi jih imelo ljubljansko mesto na leto pri takeji šoli, znašali bi le kakih 1000 do 2000 gld. na leto.

Ali k vzdržanju meščanske šole v Ljubljani moral bi prav za prav konkurirati tudi šolski okraj ljubljanske okolice. Vsaj postava tudi njemu velevala, da si osnuje meščansko šolo. Ker bi pa jedna taka učilnica dostovala za mesto in okolico, morala bi okolica vsaj $\frac{1}{3}$ vseh stroškov te šole pokrivati. Koristi od nje bi itak tudi za okolico velika bila, kajti mnogo dečkov, kateri bi svoje šole na kmetih dovršili, stopili bi lahko najprvo v meščansko šolo v Ljubljano, a potem se še le rokodelstva ali trgovine učiti šli. Ljubljanska okolica za šolstvo itak premalo stori, okrog in okrog Ljubljane so živahne in velike vasi, a šol je silno malo. Komaj letos dobi Šiška svojo učilnico. Kdaj se bodo pa za druge kraje pri Ljubljani šole osnovala? Ali otroke iz teh krajev Ljubljana v šolo jemlje? Ali pa morebiti nikamor v šolo ne hodijo?

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. septembra.

Iz ministerskega posvetovanja, ki je bilo te dni pod predsedstvom cesarjevim v Budapešti, se izve, da se bodo delegacije sklicale v 23. dan oktobra. Podal se jim bo mej drugim tudi račun o porabi pacifičijskega kredita. Vojno ministerstvo je sedaj tako varčno gospodarilo, da je prihranilo od svote še za dva meseca naprej, dasi so bile delegacije preliminarne skrhle za dva milijona.

Danes se snidejo **deželni zbori** Pemske, Moravske in Šlezije, Dolenje in Gorenje Avstrije, Solnograške, Koroške in Predarlske.

Iz **Kotora** se poroča, da je vodja insurgentov Kovačević s svojimi ljudmi prestopil na črnogorsko zemljo, bil ondi razorožen in v Nikšiću interniran. Tedaj se bo kmalu lahko udušil še zadnji ostanek insurekcije.

Vnanje države.

Štiri dni mudil se je car v **Moskvi**, kjer je inspiciral ondotno vojsko in pa razstavo. Tri dni posvetila je carska družina razstavi; marsikak oddelek je po večkrat obiskala. V nedeljo bila sta car in carica pri dinerji, ki ga je dal general-gouverneur. Pri nedeljskeji paradi pohvalil je car one polke, čigar hlabrosti se ima zahvaliti za svoj Jurijev red. Vsem častnikom, ki so bili pri paradi, dala se je jednega meseca plača ko remuneracija. Pred odhodom obiskal je car še črnogorskega kneza v Kremli. — Knez črnogorski zapustil je v nedeljo po noči Moskvo ter se podal čez Dunaj zopet domov.

„Moskovské Vedomosti“ priobčujejo nagovor mestnega načelnika pri pozdravu **črnogorskega kneza** ter poslednjega odgovor. Načelnik pozdravil je kneza kot prvoborilca za domovino in

ljudsko svobodo. Moskva podaja po knezu roko daljnji Črnigori, katera je umela ohraniti si svojo neodvisnost, in jej želi sreče ter napredka v njen blagor in v blagor krepkega naroda, čegar domovje je. Knez se je iz vsega srca zahvalil za bratovska čutila. Poln ljubezni in zahvalnosti do cara in naroda ruskega prišel je tja, da bi na grobu umrlega carosvoboditelja pokazal svoje spoštovanje ter da bi vošil srečo mlademu caru, ki je podedoval po svojem očetu ljubezen do naroda črnogorskega. Ime „Moskva“ reprezentuje po slovanskem svetu silo in velikost Rusije. Car in narod ruski naj živita!

O **Egiptu**: Potrjuje se, kakor poroča „Voltaire“, da sta 15. septembra Khedive in Anglija sklenila pogodbo, v kateri se je določil protektorat Angleške čez Egipt. Glavni pogoji pogodbe so: Anglija nasvetuje khedivu ministre in višje uradnike. Aleksandrija, Damiette, Port Said, Ismailija in Suec dobe angleško posadko. Angleški vojskin oddelek ostane v Kahiru, da varuje khediva. Glavni stan angleški se ustanovi v Aleksandriji. Tajna pogodba, pravi „Voltaire“ na dalje, mej Anglijo in Porto se do sedaj še nij sklenila. Pač ima prejšnja vojna pogodba nek dostavek, ali ta ne veže turško vlado, ker se cela pogodba nij izvršila. Sedaj skuša Anglija s sultanom skleniti drugo pogodbo, po kateri naj bi Porta odstopila Angliji ves Egipt za letni tribut 320.000 funtov sterl.; Anglija pa bo varovala Porto pred vsako delitvijo. — Težko, da bi se uresničile te ponižne želje Angležev. — Damiette se je popolnem udala in bila posedena po Angležih. — Khedive, ki je odhajal včeraj iz Aleksandrije v Kairo, ponudil je angleškemu general-konsulu Malet-u veliki kordon reda Osmanie; Malet še nij dobil dovoljenja, da ga sme sprejeti. V nedeljo je bila v Aleksandriji, ker se je zopet mir povrnil v dežel, slavnostna služba božja, h kateri so prišli vsi konsuli in angleške vojskine oblasti. Včeraj je bila pa črna masa za tiste, ki so v boji in pri teh homatijah zgubili življenje.

Dopisi.

Iz Ljubljane 25. septembra. [Izv. dop.]

Poziv v „Slovenskem Narodu“ od 23. t. m. naznaja, da se prično redne vaje moškega zbora ljubljanske Čitalnice in pevška šola s 1. oktobrom. Želeti je pač, da se oglasi v pevsko šolo mnogo gospic in mladeničev, da se ustanovi zopet „ženski zbor“ in da dobó možki zbor po priučenih mladih pevcih — naraščaj.

Želeti pa je posebno tudi, da pristopijo s 1. oktobrom vsi oni gospodje, kateri do sedaj niso sodelovali kot pevci v zboru Čitalnice, ki so pa narodnemu petju prijazni in so v petji in glasbi manj ali več izurjeni in po socialnem stanju zmožni zboru pomoči do trdneje podlage in odličnejšega nastopa.

Znano je, da je v Ljubljani pri raznih uradih mnogo gospodov pevcev.

Zlasti tem gospodom velja vabilo k pristopu v zbor s 1. oktobrom.

V Čitalnici in v moškem zboru kot prvem narodnem društvu, naj bi se zbirali vsi oni, ki so v prvi vrsti poklicani in zmožni predstavljati prvo narodno društvo v Ljubljani.

Na to opozarjati je zdaj pravi čas tudi z ozirom na slavnosti v bodočem letu.

Kakor je mestni zbor, tako treba tudi raznim društvom in posebno pevskemu zboru Čitalnice uže sedaj misliti na častne naloge, katere bode imel v slavnostnih dnevih leta 1883, in nadejati se je, da prijazno vabilo privabi za 1. oktober mnogo odličnih novih pevskih močij v moški zbor Čitalnice.

Domače stvari.

— (O slavnosti v Trstu) piše nam naš poročevalec v 25. dan t. m.: Koncert v Dreherjevih prostorih, obiskovan od več nego 2000 ljudij, izpal je izvrstno in častao za nas. Vojaška godba svirala je večinoma slovanske komade, „Kolo“ pel izborni, — mešani zbor pod vodstvom g. Bartelja moral se je trikrat ponavljati — „Sokol“ pa je nosil zvonec, kajti telovadil je, da je ljudem začudenja sape zmanjkovalo. Red bil je ves dan dostojen in dela čast našim delalcem v Trstu. Veselilo me je, da sem ta pot tudi mej nežnim spolom čul le slovanske glase, italijanščine le malo. Izlet po morji danes pal je v vodo. Hrvatje in drugi gosti gredo v razstavo. Poročilo „Tagblatt“-ovo je škandalno.

— (Slovenščina v sodnijskeji sobi.)

Pavel Turk iz Drage prosil je pri c. kr. okrajnej sodnji v Kočevji, naj se tri prošnje za plačilni nalog vzamó na zapisnik, kar se je tudi zgodilo in je dotični gospod, kakor v opravičenje, na čelu zapisnika opomnil: „Auf ausdrückliches Verlangen slovenisch protocollirt“. Ti slovenski zapisniki dobili so naslednji odlok: „Dieses protocollarisch aufgenommene Gesuch wird dem Gesuchsteller mit dem Bemerkens zurückgestellt, dass nach der J. M. Verordnung vom 18/4 1882 Z. 20513 wohl von den Parteien oder deren Vertretern in slovenischer Sprache schriftlich überreichte Eingaben eine Erledigung in derselben Sprache finden müssen, dass jedoch hiergerichts nur die deutsche Sprache die Amtssprache ist und daher von diesem Gerichte nur protocollarische Eingaben in dieser Sprache aufgenommen werden. K. k. Bez. Gericht Gottschee am 10. Juli 1882. (Podpisa nij moči čitati)“. — Proti temu odluku napravila se je objava po gosp. dru. M. na visoko c. kr. pravosodno ministerstvo, v katerej se mej drugim pravi: „Visoko ministerstvo bode samo določilo, se li sme omejena ministerska naredba tako tolmačiti, — da pa pri sodnji pri občejanji s strankami ne sme biti uradnega jezika, ampak le v deželi navadni jeziki in da je vodja posamne okrajne sodnje najmanje poklican, po svojej volji dekretirati uradni jezik, to je brezdvomno, kajti le tedaj, ko bi veljalo načelo, da so pravico iskajoče stranke zaradi sodnij, ne pa sodnje zaradi strank, le tedaj bi se smelo govoriti o uradnem jeziku. — Ako je pa iznajditelj sodnijskega uradnega jezika pod tem razumeval v deželi navadni jezik — zakrivil je v svojih odlokih veliko neresnico, ker se občejuje pri c. kr. okrajni sodnji v Kočevji s strankami v nemškem in slovenskem jeziku, ravno tako, kakor pri sodnji v Ljubljani itd.“ — O izidu poročamo o svojem času.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Rudolfovo 26. septembra. Naznanjamo pretužno vest, da je naš iskreni rodoljub, izgleden narodnjak, gospod Ferdo Seidl, trgovec, včeraj o polu desetih zvečer umrl.

Kajiro 26. septembra. Khedive dospel je sem, pričakovan po Wolseley-u in Connaught-u na kolodvoru. Prebivalstvo vzprijelo ga je jako prijazno.

Bukurešt 26. septembra. Bolgarski knez vrnil se je po večdnevem bivanji v Sinajji v Ruščuk. Srbski kralj pride v kratkem v Ruščuk obiskat bolgarskega kneza.

Praga 26. septembra. Deželnemu zboru, ki se je danes otvoril, došla je predloga o prenaredbi deželnega reda. Po tej prenaredbi bo imel rektor českega vseučilišča virilen glas in deželni zbor broji tedaj 242 članov.

Društveno vodstvo domoljubnega gospijskega društva in domoljubnega deželnega pomočnega društva za Kranjsko objavlja naslednji

Poziv „Avstrijske družbe rudečega križa“.

Planinski deželi Tirolsko in Koroško zadela je grozna uíma. Velikansko valovje pridrló je z visocíh gorá v doline. Hudourniki in reke, ki niso še nikdar prej tako narastle, predrló so vse jezove in se razlile po rodovitnem polji, nasuvši ga s sipom in blatom.

V mnogih mestih in vaséh vsule so se hiše ali pa jih je deroča voda brez sledu odnesla; vse železnice, ceste in mostove je podrlo; veliko ljudem je vzelo življenje in mnogo prebivalcev onih revnih planinskih ravnic izgubilo je vse svoje blago ter si komaj še rešilo samo življenje.

Škoda, ki so jo napravile povodni, se ne da preračunati in prebivalstvu onih planinskih krajev preti v začetku mrzle zime sila in potreba vsake vrste. —

Očigled tej izrednej nesreči treba, da hitro in vspešno pomoremo ter po bratovsko podpiramo svoje nesrečne sočravljanje.

Vrhovno vodstvo avstrijskeji družbi rudečega križa, ki ima po svojih pravilih tudi ob izrednih nesrečah mirnih časov skrbeti za urno in urejeno pomoč, je sklenilo, da takoj nakaže iz centralnega zaklada potrebnežem v Tirolah in po Koroškem pet tisoč goldinarjev, ter da bode nadalje deloma samo, deloma pa po deželnih društvih rudečega križa in po pomočnih društvih gospej pobiralo milih darov za ponesrečene in s povodnjo oškodovane prebivalce Tirolske in Koroške.

Prosimo torej iskreno in prisrčno vsa društva, vse ude rudečega križa ter vse človekoljube, da blagovolé darila v gotovem denarji, v perilu in gorkih oblačilih pošiljati v pisarno avstrijske družbe rudečega križa, Dunaj, I. Herrengasse 7., katera hočemo v soglasji z deželnimi oblastmi in društvenimi vodstvi rudečega križa na Tirolskem in Koroškem vestno porabiti v podporo po povodnji unesrečenim ter pomoči potrebujočim ljudem onih dežel, o čemer bodedmo izdali očitne izkaze.

Na Dunaji v septembru 1882.

Vrhovno vodstvo
avstrijskeji družbi rudečega križa.

Društvena vodstva ponavljata prošnjo avstrijske družbe rudečega križa in naznanjata, da darove sprejemata: Celestina Schiffer (Turjaški trg šte. 5, III. nadstropje) in Ivan Murnik, trgovinske in obrtne zbornice tajnik. Nabrani denar bosta vodstva poslala avstrijskeji družbi rudečega križa, perilo, toplo obleko in druge stvari pa deželnima vladama za Tirolsko in Koroško.

V Ljubljani, dne 25. septembra 1882.

Vodstvo domoljubnega deželnega pomočnega društva za Kranjsko:

Grof Chorinsky, Ivan Murnik,
prvosednika namestnik. tajnik.

Vodstvo domoljubnega gospijskega pomočnega društva za Kranjsko:

Celestina Schiffer,
prvosednica.

Marija bar. Wurzbach,
prvosednice namestnica.

Izpred porotnega sodišča ljubljanskega.

Dne 18. septembra bil je zatožen 25 let star kmetski fant Valentin Karun hudodelstva uboja. Dne 17. julija t. l. peljal je Janez Martinak na malem vozičku nekaj ajde proti domu, a zatoženi Karun zasramoval ga je, da je žito pobral na tujih njivah. Martinak nij molčal in začel se je prepir. Na Visokem pa, na cesti v Kokro, izposodil si je zatoženec motiko in Martinka udaril tri do štirikrat po hrbtu, in ko je Martinak padel, pokleknil je nanj ter ga tiščal tako dolgo, da nij mogel več vstati, in je umrl éez 20 ur. Pri notranjem ogledu trupla so zdravniki izpoznali, da je bil Martinak tako zlo poteptan, da so bila pluča vneta, čreva in mehurji počena, rane tedaj smrtne. Zatoženi Karun, ki ne taji dejanja, ampak le pravi: „kar sem storil, sem storil“ bil je pri vojakihi uže mnogokrat kaznovan. Porotniki ga priznajo jednoglasno krivim, in obsojen je na šest let teške ječe ter ima plačati rodovini ubitega Martinaka 600 gld.

19. septembra bil je zatožen Krsnik France iz Most zaradi hudodelstva goljufije. Svojej ljubici iz iste vasi je bil obljubil, da jo vzame v zakon, zaradi tega mu je daia nad 300 gld. Da si je imela otroka z njim, vender jo je France zapustil in nij hotel več ničesa vedeti o njej. Prigovarjala mu je, naj ne bode tako trd, naj se spomina prejšnjih obljub, in naj jo vzame vender v zakon, a France nij hotel ničesa o tem slišati. Tožila ga je in zatoženec je krivo prisegel, da jej nij ničesa dolžan, da mu je vse podarila. Ker je storil krivo prisego, zatožen je zaradi hudodelstva goljufije. Še na potu v sodniško dvorano ponujala mu je, kakor je čul naš poročevalec, pogodbo in samo zahtevala, naj obljubi, da jo vzame v zakon, potem poreče ona pred sodnijo, da mu je novce le posodila in da je bila njena sodniška ovadba prenačljjena. A France Krsnik nij hotel nič čuti o sporazumljenji, katero

mu je ponujala in vsled tega bil je obsojen, zbog obtežilnih razlogov, na pet let teške ječe.

20. septembra bil je zatožen Janez Dovjak, 20 let star, k dragonarjem potrjen, zaradi hudodelstva uboja. V noči od 20. do 21. maja t. l. pili so fantje v neki gostilnici na Dobrovi. Metali so se fantje, in France Devjak, ki je pri metanji podlegel, bil je nekoliko časa nekaj jezen, potem pa na videz zopet prijazen, tudi s tistim fantom, ki ga je zmagal. Šlo je iz gostilnice sedem fantov in ko so došli blizo Brezja tik sv. Martina pri Dobrovi, posprijeili so se. Devjak udaril je Dovjaka s polenom, pa le po rami. Ko mu je še kmetski fant Škof pretel s polenom in je tovariš Wertermajer pobegnil, iztrga zatoženi Janez Dovjak Francetu Devjaku poleno iz rok in ga mahne po levej strani čela tako silno, da je udarjeni takoj obležal in kmalu potem umrl. Zatoženec se zagovarja s tem, da se je branil, kajti sicer bi bil tovariš in prijatelj Devjakov, kmetski fant Škof, njega pobil. Da ga je hotel napasti je gotovo, ker je šel s polenom nadinj. Zagovornik zatožencev, dr. Papež, izvrstno dokazuje, da je ravnal njegov klijent le v slučaju silne obrambe. Nij bila „šala“, kakor je zastopnik državnega pravdníštva g. Pajk (kakor vselej v nemškem govoru slovenskim porotnikom, op. poroč.) dokazovati hotel, da je udaril ubiti Devjak le po hrbtu, udaril bi ga bil lahko i po glavi; le to, da je slabo zadel, je uzrok, da zatoženec Dovjak sedi na obtožnej klopi, drugači bi isto mesto zavzemal Devjak. Porotniki, katerim se stavijo štiri vprašanja, potrdili so le prvo, glaseče se na uboj in vsed tega bil je obsojen zatoženec Janez Dovjak na 1½ leto teške ječe, vsled mnogih olajševalnih uzrokov.

Narodno-gospodarske stvari.

Tržaška razstava.

(Dalje.)

Obiskovalcu, prišedšemu v pravo razstavino poslopje, izvabljajo posebno pozornost v mornarskem oddelku razstavljeni razni modeli ladij. Vse je zastopano, od uže zastarele in mej staro mornarsko šaro spadajoče redne vojne ladije (Limenschiff), do malega trabakeljna, od ogromne oklopnice do male tartane, od z zlatom opisane galeje do najmanjšega čolniča. V tej zadevi je tržaška razstava, kakor naravno, precej poučljiva. Posebno gre omeniti prerezo modelov „Aurore“, „Frundsberga“, najlepší pa je prerez velike oklopnice „Albrecht“. Vsi stroji, vse notranje šrambe, lepe sobe in sploh vsa razredba tega mogočnega, kolikor solidno toliko tudi lično in elegantno opravljenega trupla vidijo se jako pregledno. Komur pa ta izvrstni model še ne zadostuje, stopi naj v čolniček in kmalu je na krovu mogočnice oklopnice same, ki se komaj dober streljaj od razstave lahko ziblje na valovih morja. „Albrecht“ je zares lepa ladija. Angleži jej sicer očitajo, da jo je preveč iznad morja, da je ta oklopnica le velika „tarča“, tedaj lahko zadeti. Nazori so baš gledé oklopnic različni. Francoske oklopnice so vse na jednak način narejene, kakor „Albrecht“ in imajo zbog tega baje to dobro, da je možno bolj precizno meriti in streljati. Angleške oklopnice pa molé prav malo iznad morja, kar je neki pri streljanji menj ugodno. Bodi temu, kakor mu drago, vprašanje gledé oklopnic bode se rešilo stoprav v velikej morskeji bitki. Razen ladij razstavljenó je vsakovrstno morskó orodje, mreže, ravšeljni, vesla, harpune, velikanske vrvi, izmej katerih je posebno omenjati onih iz ruskega, bolj temnega in iz Manilla-predjati, ki je jasne barve, ogromne verige, (vsak posamičen člen tehta 16-8 kilogramov), razni morski pridelki in zaradi mnogovrstnosti menda tudi razne noše ob Adriji, izmej katerih se nekatere odlikujejo po svojih kričecih barvah.

Tako n. pr. bilo je „costume antico di Muggia“ jako malo ukusno. Žolte hlače, moder jopič, rudeča kapa, bele nogovice, šolai, srajca iz „hudega“ platna; vse vkupe pa daje tak vtis, kakor bi dotičnik hotel dražiti purane.

Razen vsakovrstnih rib in vseh možnih oblik od marinirane sardine v kovinasteji škatlji, do nabasane morskéga volka, od morské gobe in korale do raznobarvenih školjk, nahajajo se v razstavi tudi jako lepi relief-zemljevidi, ki nam predočujejo razna pristanišča ob Adriji in njih okolico. Tako n. pr. „Boka Kotorska“ (merilo 1: 14400), planota ob ustji Naretve, pristanišče v Spljetu (1: 1440), ki je, ker nij premalo, jako pregledno in nam kaže nekdanji po Dioklecijanu sezidani štirivogelnik in pozneje pozidana predmestja in prirastla sela. Jed-

akih zemljevidov je še več, jeden kaže nam Bosno in Hercegovino, jeden glavno mesto Sarajevo, zopet drugi državni gozd Trnovo-Karnica-Lokva in Dol (1:10.000)

(Dalje prihodnjič.)

Poslano.

Slavno c. kr. poštno vodstvo
v Trstu.

Ne, da bi se mislilo s tem koga žaliti, ampak samo to vprašamo: ali sme biti taka nabiralnica pisem, ki je vsa razkrpana in brez ključavnice na c. kr. pošti, kakoršna se pri nas nahaja? Da je to resnica, se lahko vsakdo prepriča.

Več borovniških posestnikov.

Zahvala.

Visokorodni gospod deželni glavar kranjski **Gustav grof Thurn-Valsassina** mi je izročil sto forintov za tukajšni mestni zaklad.

Prijetna dolžnost mi je, da z izrazom najtoplejšje zahvale objavim to velikodušno darilo.

V Ljubljani, v 25. dan septembra 1882.

Župan: **Grasselli.**

Umrli so v Ljubljani:

20. septembra: Tomaž Oblak, dninar, 60 let, Kravja dolina št. 3, bil je mrtev najden in v mrtvašnico k sv. Krištofu prenešen.

21. septembra: Avgust Češnovar, hišnega posestnika sin, 19 dni, Kurja vas št. 3, za difteritis. — Pristavec Marija, črevljarjeva žena, 45 let, Krakovski nasip št. 10, za jetiko.

22. septembra: Antonija Milave, uradnikova hči, 31 let, Salendrove ulice št. 6, za jetiko.

V deželni bolnici:

20. septembra: Lorenc Mlinar, gostac, 55 let, za krvavenjem možganov.

22. septembra: Marija Komatar, delavčeva žena, 37 let, za srčno napako.

Dunajska borza

dné 26. septembra.

(izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld.	75	kr.
Srebrna renta	77	40	"
Zlata renta	95	70	"
5% marcna renta	92	85	"
Akcije narodne banke	827	—	"
Kreditne akcije	318	75	"
London	119	20	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	46	"
C. kr. cekini	5	65	"
Nemške marke	58	20	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	120	50
Državne srečke iz l. 1864	100	170	30
4% avstr. zlata renta, davka prosta	95	65	"
Ogrska zlata renta 6%	119	35	"
" " " 4%	88	10	"
" " " papirna renta 5%	87	10	"
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	75	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	50	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	25	"
Kreditne srečke	100 gld.	174	25
Rudolfove srečke	10	19	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	127	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	231	50	"

Št. 13.383.

(608—3)

Razglas.

Z ozirom na §. 6 postave od 23. maja 1873 št. 121 se naznanja, da sestavljeni izvirni zapisnik porotnikov za leto 1883. v magistratnej uradni pisarni (ekspeditu) leži v splošni pregled od **20. do 30. septembra t. l.**

Med tem časom more sleherni udeleženec zaradi izpuščenja postavno poklicanih ali zaradi sprejema postavno izključenih oseb v zapisnik pismeno ali pa ustmeno ugovarjati, kakor tudi v ravno tem času uzroke svojega oproščenja dokazati, o čemer se opominja, da je po §. 4 te postave od posla porotnikov oproščen:

1. Tisti, ki je 60. leto svoje starosti izpolnil, za vselej;
2. člani deželnega in državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;
3. v aktivnej službi ne stoječe, vendar pa pod brambovsko dolžnost spadajoče osebe mej časom, ko so k vojaški službi poklicane;
4. v cesarske dvorne službi stoječe osebe, zdravniki in ranocelniki, kakor tudi lekarnarji, ako po uradnem ali srenjskem predstojniku dokažejo, da se pogrešati ne morejo za prihodnje leto;
5. vsak, ki je vsled poklica v jednej porotnej dobi kakor glavni ali namestujoči porotnik svojemu poklicu zadostil, do konca naslednjega koledarskega leta.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 19. septembra 1882.

Župan: **Grasselli.**

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armic.

Prostovoljna dražba.

Dné **29. t. m.** ob 8. uri zjutraj vršila se bode v **Bobnu** (Auritzhof) pri Bledu prostovoljna dražba hišnega orodja in oprave, h katerej s tem uljudno vabimo.

Št. 662.

O. š. sv.

(619—1)

(618)

Mesto učitelja meščanskih šol.

Na trirazrednej meščanski šoli z nemškim poučnim jezikom v **Krškem** se mesto za **mathematično-prirodopisne nauke** za letno plačo osemsto goldinarjev provizorično oddaje.

Z vsim potrebnim preskrbljene prošnje naj učitelji, ki so uže v javnih službah, po predpisanem načinu oddajo **najdalje do 10. oktobra 1882**

podpisanemu c. kr. okrajnemu šolskemu svetu.

C. kr. okrajni šolski svet na Krškem,

v dan 20. septembra 1882.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, vpliva zelo oživljajoče in napravi zobe blesteče bele, à 30 kr.

! Najnovejšo spričalo. !

Vaše blagorodje!

Mnogo let vporabljam Vašo salicilno ustno vodo in salicilni zobni prašek z izvrstnim vspehom in priporočati ja morem vsakemu najtopleje. Pošljite zopet od vsakega 3 steklenice.

Spoštovanjem

(466—10)

Anton Slama, župnik.

Vsa navedena sredstva ima vedno frišna v zalogi in jih razpošilja proti poštenu povzetju

lekarna „pri samorogu“,

v Ljubljani, Mestni trg št. 4.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdčo sapo, napihnjenje, kisló podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vratu, jetra in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar **C. Brady**, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajske cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmied. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besede: **Echte Mariazeller Magentropfen** — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljeno varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nimajo teh znakov istinitosti, naj se zavrnejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (487—55)

Bazar

št. 19 iz 1. oktobra 1882,

Frauenzeitung

št. 19 iz 1. oktobra 1882,

Modenwelt

št. 1 iz 1. oktobra 1882

se uže razpošiljajo. Naročnino sprejema ter zagotavlja točno in brzo dopošiljatev nadaljevanj

(620)

J. Giontini v Ljubljani.

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska

razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v vsej Evropi, zadele so tudi Švico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zvane **Washingtonske žepne ure** so najboljše ure vsega sveta, koje so izredno elegantno gravirane in giljoširane ter so ameriškega sistema.

Vse ure so natanko repasirane ter **garantujemo za vsako uro pet let.**

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzamemo in z drugo zamenjamo.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, s kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, z verižico, medaljonom itd., preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenutke in kristalnim ploščnatim steklom, natančno na sekunde repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov ur na valje (cylinder-uhr) v giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, preje gl. 15, zdaj le gl. 5.60

1000 komadov ur na sidro (anker-uhr) od pravega 13lotnega srebra, odobrenega od c. kr. denarnega urada, tekočih na 16 rubinih, razen tega tudi električnim potem pozlačene, fino regulirane. Vsaka taka ura stala je preje gl. 27, zdaj pa samo gl. 11.40.

650 komadov ur za dame od pravega 13lotnega srebra, odobrenega od c. kr. denarnega urada, tekočih na 8 rubinih, elegantno in najfinerje pozlačene, pridjana je tudi benecijanska vratna verižica; prej je stal jeden komad gl. 28, zdaj pa samo gl. 15.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. kr. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolesjem od niklja, tako da nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri dá se zastoj tudi jedna urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje gl. 35, zdaj pa neverjetno samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje gl. 100 zdaj gl. 40. 650 komadov ur za stene v finem email-okviru in z bilom, repasirane; preje komad gl. 6, zdaj samo gl. 3.75.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalni mizi, preje gl. 12, zdaj le gl. 4.80.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota.

Naslov:

Uhren-Ausverkauf

der

Uhrenfabrik Fromm,

Wien, Rothenthurmstrasse Nr. 9, Parterre. (609—1)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.